

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL SUTIKIMO REORGANIZUOTI VIEŠĄJĄ ĮSTAIGĄ TRANSPORTO KOMPETENCIJŲ
AGENTŪRĄ (TAP-19-1752(2)) (TAIS NR. 19-9609(4))**

2020-03-23 Nr. NV-772

Vilnius

1. Projekto rengėjas: Susisiekimo ministerija.

2. Projekto tikslas: gauti Vyriausybės sutikimą reorganizuoti viešąją įstaigą Transporto kompetencijų agentūrą (toliau – TKA) skaidymo būdu, padalijant ją į dvi viešąsias įstaigas: viešąją įstaigą TKA ir viešąją įstaigą Transporto infrastruktūros tyrimų centrą.

3. Dabartinė situacija:

- TKA veiklos tikslas – tenkinti viešuosius interesus, vykdant visuomenei naudingą veiklą kelių priežiūros ir plėtros, civilinės aviacijos valdymo ir priežiūros srityse.
- Kelių įstatyme nustatyta, kad Susisiekimo ministerijos įgaliota viešojoji įstaiga (TKA), kurios vienintelis dalininkas arba savininkas yra valstybė, atlieka kelių tiesimo, statybos, rekonstrukcijos, taisymo (remonto) ir priežiūros darbams planuoti, projektuoti ir atliktų darbų kokybei įvertinti reikalingas funkcijas: atlieka valstybinės reikšmės kelių būklės ir eismo tyrimus, renka, inventorizuoja ir analizuoja duomenis apie valstybinės reikšmės kelius ir teikia pasiūlymus dėl valstybinės reikšmės kelių plėtros, modernizavimo ir veiklos užtikrinimo programų rengimo; atlieka planuojamų valstybinės reikšmės kelių tiesimo, statybos ir rekonstrukcijos projektų analizę techniniu, ekonominiu ir aplinkos apsaugos požiūriais; vykdo atliktų kelių tiesimo, statybos, rekonstrukcijos, taisymo (remonto) ir priežiūros darbų, kurie finansuojami valstybės biudžeto lėšomis, kokybės kontrolinius patikrinimus ir techninę, ekonominę ir aplinkos apsaugos stebėseną; atlieka valstybinės reikšmės kelių saugos patikrinimus, kelių saugos valdymą, eismo įvykių ir avaringų vietų analizę ir stebėseną, nustato kelių saugos lygius ir teikia pasiūlymus dėl valstybinės eismo saugumo programos rengimo.

4. Projekto esmė:

Susisiekimo ministerijos nuomone, įvertinus šiuo metu Lietuvos automobilių kelių direkcijos (LAKD) ir TKA atliekamas funkcijas, siekiant efektyvesnio Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų panaudojimo, tikslinga perduoti LAKD šias Kelių įstatyme viešajai įstaigai (TKA) nustatytas funkcijas - valstybinės reikšmės kelių būklės ir eismo tyrimų atlikimas, duomenų apie valstybinės reikšmės kelius rinkimas, inventorizavimas ir analizė, pasiūlymų dėl valstybinės reikšmės kelių plėtros, modernizavimo ir veiklos užtikrinimo programų rengimo teikimas; planuojamų valstybinės reikšmės kelių tiesimo, statybos ir rekonstrukcijos projektų analizės techniniu, ekonominiu ir aplinkos apsaugos požiūriais atlikimas; atliktų kelių tiesimo, statybos, rekonstrukcijos, taisymo (remonto) ir priežiūros darbų, kurie finansuojami valstybės biudžeto lėšomis, kokybės kontrolinių patikrinimų ir techninės, ekonominės ir aplinkos apsaugos stebėsenos vykdymas;

- Anot Susisiekimo ministerijos, TKA nėra teisinių galimybių (išskyrus viešosios įstaigos likvidavimą) perduoti LAKD turtą, susijusį su Kelių įstatyme įtvirtintomis funkcijomis, kurias siūloma perduoti LAKD;

- minėtų TKA funkcijų ir su jomis susijusio turto perdavimo LAKD procesą siūloma vykdyti dviem etapais:
 - ✓ pirmajame (planuojama baigti iki 2020-07-01) - reorganizuoti TKA skaidymo būdu, padalijant ją į dvi viešąsias įstaigas. Po reorganizavimo TKA ir TITC dalininku (savininku) būtų Susisiekimo ministerija. Po reorganizavimo TKA ir toliau vykdytų Kelių įstatyme įtvirtintą funkciją – valstybinės reikšmės kelių saugos patikrinimų atlikimas, kelių saugos valdymas, eismo įvykių ir avaringų vietų analizė ir stebėseną, kelių saugos lygių nustatymas ir pasiūlymų dėl valstybinės eismo saugumo programos rengimo teikimas, ir Aviacijos įstatyme numatytas funkcijas; TITC perimtų reorganizuojamos TKA valdomą turtą, susijusį su perduodamomis funkcijomis; Susisiekimo ministerija atkreipia dėmesį į tai, kad TITC neperduodama vykdyti viešojo administravimo funkcijų;
 - ✓ antrajame (planuojama baigti iki 2020-12-31) - sudaryti galimybę valstybei susigrąžinti į TITC investuotą turtą, t. y. likviduoti TITC; būtų sudaryta galimybė, valstybei susigrąžinus turtą, perduoti LAKD minėtas TITC funkcijas ir turimus išteklius.
- todėl siūloma **sutikti, kad TKA būtų reorganizuojama skaidymo būdu – padalyta į dvi viešąsias įstaigas:** VŠĮ Transporto kompetencijų agentūrą (TKA) ir VŠĮ Transporto infrastruktūros tyrimų centrą (TITC);
- anot Susisiekimo ministerijos padidintos LAKD kompetencijos, išplėsti žmogiškieji ištekliai ir techninė bazė leistų efektyviau valdyti kelių infrastruktūrą ir veiksmingiau vykdyti Kelių priežiūros ir plėtros programos įgyvendinimą, taip pat taupyti valstybės biudžeto lėšas;
- išlaidos, susijusios su reorganizavimu ir likvidavimu, būtų dengiamos iš TKA ir TITC biudžetų, papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikėtų. Susisiekimo ministerijos teigimu, likvidavus TITC tikimasi sutaupyti apie 100 tūkst. eurų per metus (atsisakius dalies darbuotojų).

5. Derinimas: Nutarimo projektas suderintas su Finansų ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos automobilių kelių direkcija ir VŠĮ Transporto kompetencijų agentūra. Atsižvelgiant į Vidaus reikalų ministerijos pasiūlymą ir anksčiau teiktas Vyriausybės kanceliarijos pastabas, Susisiekimo ministerija papildė teikimą nuostatomis, susijusiomis teikiamo nutarimo projekto pagrindimu, TKA ir TITC numatytomis funkcijomis ir kt.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2020 m. kovo 20 d. antrinėje išvadoje Nr. NV-761 nurodo, kad pastabų ir pasiūlymų neturi, nes, nevertinant Projekto pagrįstumo, siūlomas sprendimas - kai viešoji įstaiga reorganizuojama skaidant į dvi atskirtas viešąsias įstaigas, po to viena iš jų likviduojama, jos turtas perduodamas valstybei ir po to šis turtas perduodamas valstybės įmonei valdyti, naudoti bei juo disponuoti patikėjimo teise – yra teisėtas įmanomas pagal galiojančius teisės aktus. Kartu Teisės grupės išvadoje teigiama, kad Viešųjų įstaigų įstatymas neužkerta kelio viešajai įstaigai neatlygintinai (o tuo labiau atlygintinai) perduoti turtą valstybės įmonei, nebent pati valstybės įmonė yra tokios viešosios įstaigos dalininkė.

6. Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

7. Dalykinio vertinimo išvada: Projektas svarstytinas tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Arvydas Nevas

Arvydas Nevas, tel. 8 706 63 787, el. p. arvydas.nevas@lr.lt